

Wanha *herää eloon* Wesivoimala

Viikin vanha vesivoimalaitos Vantaanjoen suulla on nukkunut Ruusu-
sen unta yli 25 vuotta. Viime syksynä aloitettiin ränsistyneen voimalan
saneeraustyöt, ja toukokuussa voimalaitos avataan uudessa loistos-
saan. Alueesta on kunnostettu voimalamuseo, jossa yhdistyvät mielen-
kiintoisella tavalla historiallinen miljöö ja toimiva vesivoima.

Kunnostettu turbiini huojuu hitaasti paikalleen turbiinialtaaseen. Vesivoimala tuottaa sähköä turbiinin voimalla.

Nosturin lavalla jököttää kymmenen tonnin painoinen musta mötikkä. Vesivoimalan vanha turbiini on ollut kunnostettavana, ja nyt se lasketaan paikalleen turbiinialtaaseen. Turbiinin kylkeen on syöpynyt koloja koskihyttysten toukista, mutta muuten se hohtelee kevätauringossa. Toiselta näytti silloin, kun ruostunut ja likainen turbiini nostettiin ylös. Vesivoimalaitos oli ollut pysähdyksissä vuodesta 1973, ja kunto oli sen mukainen. Kaikki oli ränsistynyttä, rikottua ja töherrettyä, ja lähes kaikki irtonainen oli varastettu. Joen kanaviin oli kerrostunut kaksi metriä tiivistä mutaa. Kaupunginhallitus teki viime elokuussa päätöksen alueen kunnostamises-

ta, ja syksyllä työt aloitettiin toden teolla.

Tämän lehden ilmestyessä kaikki on valmista: voimala on koekäytetty huhtikuun lopulla ja avajaisia vietetään 10.5. Sen jälkeen yleisö on tervetullutta tutustumaan vanhaan voimalamiljööseen – ja tietysti toimivaan vesivoimalaan.

Vesivoimaa Helsingin syntysijoilla

Vanha vesivoimalaitos otettiin käyttöön jo vuonna 1911. Nyt se onkin yksi Suomen vanhimmista vesivoimaloista, joka toimii alkuperäisellä koneistolla. Rakenteita ei ole muutettu.

– Kaikki mitä vain on voitu säilyttää, on säilytetty. Osa tietysti hajosi käsiin. Oli vain ajan kysymys, milloin vesivoimala olisi tuhoutunut kokonaan, Helsingin Energian projektipäällikkö Antti Danska kertoo.

Vesivoimalaitoksen käyttö lopetettiin vuonna 1973, kun se ei enää kannattanut. Voimala oli vanha ja huonokuntoinen, ja se olisi vaatinut mittavia korjaustöitä.

– Nyt ajat ovat muuttuneet ja vanha vesivoima on kiinnostavaa, Danska toteaa.

–Tämä on ollut usean kaupungin yksikön yhteistyöprojekti. Helsingin Energialle mukaantulo oli luonteva ratkaisu, onhan kyseessä kaupungin synnyinalue ja vanha vesivoima. Rahallisena investointina hanke ei ole kovin hyvä, mutta tätä voi pitää kulttuuritekona.

Sähköä turbiinin voimalla

Turbiini nousee hitaasti ilmaan, ja ympärillä seurataan nostoa jännityksellä. Hitaasti huojuen turbiini lähestyy allasta. Pohjalla odottaa mies ja toinen viittilöi reunalla nosturin kuljettajalle.

– 300-hevosvoimainen vaaka-akselinen kaksoisfrancisturbiini, Danska valistaa.

Turbiiniin on uusittu perinteiset puulaakerit, joita varten löytyi onneksi harvinaista materiaalia. Laakereiden puu on rasvaista, kovaa ja painavaa – se ei edes kellu.

Voimalaitoksen vieressä kohisee ja kuohuu koski. Voimalan teho määräytyy veden putouskorkeuden ja vesimäärän mukaan. Kanavassa on sulkuluukut, joilla veden tulo voidaan lopettaa. Vesivoimalan toimiessa vesi ohjataan turbiinialtaaseen ja sisään turbiiniin molemmista päistä. Turbiini pyörittää sisällä rakennuksessa olevaa

Marmorilevjen pinnasta on hiottu graffitit pois ja voimaloiden vanhat mittarit on kunnostettu entiselleen.

generaattoria. Sähkö syntyy siis turbiinin voimalla. Turbiinialtaassa on koko ajan vettä, joten normaalisti turbiinia ei pääse näkemään.

Kun vesivoimalaitos nyt otetaan taas käyttöön, sen käyttö riippuu pitkälti joen vedenpinnasta. Joen itähaaraan on jäätävä vettä. Itähaara on kunnostettu kalan nousua varten, joten senkään takia joki ei saa päästä kuivumaan.

– Jotta turbiini voi toimia täysteholla, vettä tarvitaan viisi kuutiota sekunnissa. Joskus aikoinaan joessa on mitattu 1,5 m³/s. Talvella, kun vettä on paljon, virtaus voi olla yli 300 kuutiota sekunnissa. Vaihteluväli on siis hyvin suuri, Danska toteaa.

Vesivoimala toimii täysin automaattisesti. Turbiinissa on säätösuulakkeet, jotka pysäyttävät sen, jos vedenpinta laskee liian alas. Turbiini myös käynnistyy itsestään, kun vettä taas riittää. Vesivoimalaitosta valvotaan Viikinmäen valvomosta, jonne rekisteröityvät mahdolliset häiriöt. Aikoi-

naan vesivoimalaa hoiti mies, joka piti säädöt ja generaattorin jännitteen kohdallaan ja rasvasi ja huolsi laitteet.

– Silloin voimala työllisti aivan eri tavalla. Alueella oli useampi ihminen töissä, Danska kertoo.

Koko voimalan sydän

Sisällä voimalarakennuksessa iso musta rengas, generaattori, kiertelee vastamaalattuna. Maalin haju leijailee ilmassa.

– Vanha generaattori on minulle kaiken sydän, Danska toteaa.

– Sen sähköntuotantoa on rajoitettu hieman alkuperäisestä. Sehän on nyt ikäänkuin eläkkeellä.

Generaattori tuottaa sähköä noin 200 kilowattia. Alunperin voimala tuotti sähköä paikallisesti lähialueille, nyt se on kytketty valtakunnalliseen verkkoon. Joidenkin arvioiden mukaan voimala tuottaa sähköä noin 800 kotitaloudelle, mutta Dansk

mielestä lukua on vaikea määrittää.

– Se riippuu niin suuresti kotitalouksista.

Danska toimii voimalaitosprojektien sähkö- ja automaatiovetäjänä. Hänelle vanha vesivoimalaitos on vähän kuin harrastus. Vertailun vuoksi: hänen edellisen voimalansa, Vuosaaren, teho on 460 megawattia.

Kun voimalamuseo avataan, yleisö pääsee seuraamaan generaattoria lähietäisyydeltä. Ei kuitenkaan aivan vierestä, sillä roottori pyörii 187,5 kierrosta minuutissa.

Rakennuksen yläkerrassa on kaksi valtavaa laitetta: vanhat mäntäpumpit, joilla aikoinaan pumpattiin vettä joesta. Toinen niistä laitetaan pyörimään havainnollistukseksi museoyleisölle. Marmoritauluihin tulee kunnostetut, toimivat mittarit, joista laitteiden tehot näkyvät.

Voimala-alue on hieno kokonaisuus

Voimalamuseoalueeseen kuuluvat vesivoimalan lisäksi vanha puinen mylly sekä

Vanha vesivoimalaitos sijaitsee hienolla paikalla Vantaanjoen suulla, Helsingin syntysijoilla. Kävelysilta yhdistää voimala-alueen Tekniikan museoon.

Helsingin Energian projektipäällikkö Antti Danskalle vesivoimalahanke on ollut vähän kuin harrastus. Kunnostamisurakka on toteutunut usean kaupungin yksikön yhteistyönä.

höyryvoimalaitos. Höyryturbiini on kunnostettu entiselleen, mutta se ei ole toiminnassa. Iso turbiini täyttää lähes koko huoneen. Viereisessä huoneessa on suuri kattila, jossa vettä on lämmitetty höyryksi. Höyry on johdettu turbiiniin, joka pyörittää generaattoria. Kattila on leimattu vuonna 1908, mutta nyt se ei ole ollut enää aikoihin käytössä. Täälläkin kaikki oli rikottu ja sotkettu, ja työtunteja on kulunut joitakin tuhan-

sia kaiken kunnostamiseen. Helsingin Energialta on kiillotushommia tehty puhdetöinä. Laitteista oli varastettu myös arvokilvet, joista muutamia on saatu takaisin, kun joku tunnontuskissaan niitä palautti.

Nyt höyryturbiini näyttää valmiilta käynnistettäväksi. Arinalla, jossa hiiliä poltettiin veden lämmittämiseksi, tuikkivat pienet valot kuin kekäleet.

– Suunnilleen samat laitteet täällä on

kuin nykyaikaisessa voimalaitoksessakin. Nykyään laitteita on vain paljon enemmän, Danskata toteaa.

Ulkona kevätaurinko paistaa häikäisevän kirkkaasti ja kauniit punatiilirakennukset kylpevät valossa. Vanha turbiini on saatu laskettua paikalleen altaaseen. Kaikki tapahtui yllättävän nopeasti. Töitä riittää kuitenkin vielä, ja vesivoimalan koeajoa odotetaan jännityksellä.

Vanha höyryvoimala ei ole enää käytössä, mutta kunnostettu höyryturbiini on nähtävillä hallissaan.

*"Ajat ovat muuttuneet
ja vanha vesivoima kiinnostaa."*

ETUSETELI

- 10 mk

Tämä seteli oikeuttaa 10 markan alennukseen voimalamuseon normaali-
lista sisäänpääsymaksusta (20 mk). Setelillä pääsee kaksi henkilöä.

Voimalamuseo on avoinna 11.5.-30.9.2000 ke-su klo 11-17. Torstaisin vapaa pääsy.
Hämeentie 163, puh. (09) 3108 7064. Alennus on voimassa 30.9.2000 asti.

Pakina

Vempaimien ihmeellinen maailma

"Aivan mie-lettö-män kätevä", ystäväni sanoi vakuuttavasti edessään jonkinlainen monitoimivempain. Laitteesta lähti kova ääni ja siinä oli monta erilaista osaa, purkkia, kantta ja terää. "Miten sä osaat käyttää tota?", kyselin varovaisesti. Ystäväni katsoi minua hämmästyneenä ja alkoi selittää: "No, tässä voi tehdä kato raastetta, kun laittaa näin ja näin pirtelöä... ja toinen mikä on helpottanu mun elämää, on tää sähköinen leipäveitsi. Ei tarvitse itse ollenkaan sahata, pidät vain veistä tässä leivän päällä."

Järkyttävää, ajattelin ja virnistin. "Taidanpa tietää, mitä pukki tuo sinulle ensi jouluna", ystäväni sanoi silmää iskien, muka salaperäisesti.

Yleensä ystävälläni oli tähän aikaan vuodesta kevätväsymystä, mutta nyt hän puhui pirteänä uusista hilavitkuttimistaan. Oliko hänestä tullut kojeiden orja, vempainmaanikko?

Pian hän esitteli minulle vuosia sitten hankkimaansa margaritakonetta. "Kuinka kätevästi tällä voikin tehdä margaritoja, mansikat vain tänne ja tsum. Juhlissa aivan ykkönen!" Huokailin mielessäni. Tunsin ihmisen, jolla on margaritakone. Huippua! Kaapista löytyi vielä pölyyntynyt jäätelökone, leipäkone ja limukone.

Enää hän tarvitsi sellaisen keittiön, josta tarvittava koje pujah-
taa omasta kolostaan esiin kaukosäätimen nappia hipaisemalla. Jos systeemi sekoaa, maailmankirjat nyrjähtävät. Elämä pilalla, kun margaritakone ei toimi. Vempainmaanikko istuu peukalot luonnottomassa paikassa ja kokee suunnatonta hämmennystä.

Puhisin kiukkua, kunnes muistin kylpyhuoneessani majailevan sähköhammasharjan. Puolustelin heti itselleni, kuinka kätevää se on, kun ei tarvitse itse heiluttaa harjaa suussa. Tökkää vain laitteen naamassa olevaan reikään, se hoitaa homman. Tosin keittiöstäni löytyy myös rikkaimuri. Ei tarvitse, katsos, joka murun takia ottaa isoa imuria esiin. Onhan meillä töissäkin espressokeitin ja teevedenkeitin... Ja syntymäpäivälahjaksi ajattelin toivoa sähköistä selän hierontalaitetta tai hierovaa jalkakylpyä. Mutta että ystävälläni on sähköllä toimivat munankeitin ja säilykepurkin avaaja! Minulla ei ole juuri muuta kuin sauvasekoitin ja millennium-cocktailsekoitin.

No, ostin sähköisen sitruspuseritimen 80-luvulla, jolloin muutkin hankkivat kotiin jos jonkinlaista vempainta. Elämä helpottuu, ajateltiin. Elämä on mukavampaa, sanottiin. Kohta turhalta ylläsytydeltä tuntuvat hilavitkuttimet tungettiin kaappeihin. Nyt 2000-luvulla kaikki vempaimet, tulkaa ulos kaapeista! Jos pölyttyneet kojeet tuntuvat vanhanaikaisilta, kaupoissa on lisää hauskesti muotoiltuja, uusia kojeita.

Jos on kevätväsymystä, hanki jokin uusi kiva vempain, kyllä se siitä.

Miten säästät energiaa, kauppa- ja teollisuusministeri Sinikka Mönkäre?

Kauppa- ja teollisuusministeri Sinikka Mönkäre kertoo säästävänä energiaa tavanomaisilla tavoilla. Hän miettii sähkölaitteiden käyttöä ja kiinnittää huomiota lämmitykseen. Mönkäreen säästövinkit liittyvät esimerkiksi tuulettamiseen. Tuulettaessaan hän ei jätä ikkunoita pitkäksi aikaa auki. Myös huoneiden sisälämpötilan pitäminen viileänä on ministerin säästövinkki, hänelle huoneiden lämpötilaksi riittää noin 20 astetta. Lisäksi perheessä säästetään "saunomalla", Helsingin kotiin on hankittu energiystävällinen "heti valmis" -kuias.

Lämmitysratkaisukseensa perhe on Imatran rivitalokotiinsa valinnut sähkölämmityksen ja Helsingin kerrostaloasunto lämpiää kaukolämmöllä.

Valaistus, ja erityisesti hyvä työskentelyvalaistus on tärkeää Sinikka Mönkäreelle. Hänen mielestään kohdevalaisimet ovat parhaita työskentelyvaloja. Turhien valojen sammuttaminen kuuluu perheen rutiineihin.

Sähkölaitteita Mönkäreen kotona on tavalliseen tapaan melko runsaasti: astianpesukone, pyykinpesukone, kuivausrumpu, saunakuias, mikroaaltouuni, leivänpaahdin, sähköhella ja -uuni, sähkösilitysrauta jne...

– Tuntuu siltä, että nykyajan kiireinen ihminen tarvitsee enemmän sähkölaitteita, kuin millä aikaisemmin on pärjätty, Sinikka Mönkäre miettii.

Kodinkoneiden hankinnassa ministeri kertoo kiinnittävänsä huomiota energiankulutukseen. Esimerkiksi äskettäin perheeseen ostettu pyykinpesukone valittiin juuri sen ympäristöystävällisyyden ja vähäisen energiankulutuksen vuoksi.

Omat akkunsa ministeri Sinikka Mönkäre lataa ulkoilemalla.

– Siinä ei paljon sähköä kulu. Liikunta, ulkoilu ja sauvakävely lataavat akkuja, mutta kyllä myös energiaa kuluttava saunominen on siinä olennainen osa.

Henkistäkin kulttuuria harrastetaan, elokuvia ja teatterissa käymistä.

Sähkölaskut uudistuvat

Helsingin Energian sähkölaskuihin on tulossa uudistuksia ensi syksynä. Laskut uudistuvat, koska Kauppa- ja teollisuusministeriö on valmistelemassa uutta asetusta sähkölaskujen erittelystä. Asetus vahvistettaneen kevään aikana.

Uuden laskutusasetuksen yksi tärkeimmistä vaatimuksista on laskujen erittelytarkkuuden parantaminen. Helsingin Energian laskut ovat jo olleet hyvin eriteltynä, joten asetuksen tämä kohta ei muuttane Helenin laskuja. Tasa-laskuihin sen sijaan on tulossa parannuksia, esimerkiksi eri kokonaisuuksien erottamisesta toisistaan.

Uusissa laskuissa kaikki hinnat esitetään arvonlisäverollisina.

Uusia laskumalleja testataan asiakkaille ennen niiden varsinaista käyttöönottoa. Lisätietoja lasku-uudistuksesta kerrotaan syksyllä Helen-lehdessä.

Eurouudistus tulossa

Helsingin Energiassa tehdään jo nyt työtä myös sähkölaskujen euro-aikaan siirtämiseksi. Uudistuksen jälkeen asiakas voi valita, laskutetaanko häntä euroina vai markkoina. Kokonaan euroilla laskuttamiseen Helsingin Energia siirtyy vuoden 2002 alussa.

Myös sähköisiä maksumahdollisuuksia kehitetään jatkuvasti. Helsingin Energia otti jo keväällä 1999 käyttöönsä uuden verkkolaskupalvelun, jossa asiakas voi tutkia sähkölaskuaan myös internetin kautta. Verkkolaskun voi maksaa joko suoralaskuna/suoramaksuna, jolloin lasku on ensin hyväksyttävä verkkopankissa, tai sitten suoraveloituksena.

Tämä palvelu on toistaiseksi mahdollinen Meritan ja Leonian verkkopankkipalveluja käyttäville. Lisätietoja Helsingin Energian verkkolaskupalveluista saa Helenin kotisivuilta, osoitteesta www.helsinginenergia.fi/sahko/verkkolasku.html ■

Helsingin Energia mukana Tuusulan asuntomessuilla

Helsingin Energia esittyy omalla osastollaan Tuusulan asuntomessuilla 14.7.-13.8.2000. Messut järjestetään Tuusulan Nummenharjulla, vajaan kahden kilometrin päässä Tuusulan keskuksesta, Hyrylästä.

Tämän vuoden asuntomessujen teemana ovat ympäristörakentaminen ja ympäristövaurioiden korjaaminen sekä pohjaveden suojeleminen.

Messualueelle rakennetaan yhteensä 31 omakotitaloa, 12 yhtiömuotoista omakotitaloa sekä noin 80 rivitaloasuntoa. Kaikkiaan asuntoja asuntomessualueelle tulee noin 120. ■

Uudenmaan koululaisille energiaa

Energia virtaa vahvasti taas toukokuussa, kun vietetään Energiaa Uudellamaalla –tapahtumaa. Tässä tapahtumassa peruskoulun kahdeksaluokkalaisten pääsevät tutustumaan erilaisiin ”energiisiin” kohteisiin. Samalla nuorille kerrotaan energia- ja ympäristöasioista.

Vierailukohteita on tänä vuonna kaikkiaan 25. Helsingin kohteita ovat Salmisaaren ja Vuosaaren voimalaitokset, Sähkötalo ja sen kotitalousneuvonta sekä maan alla olevat valvomot, Tekniikan museo ja toukokuussa avattava voimalamuseo Vantaanjoen suulla.

Opettajat ja oppilaat voivat valita mieleisensä kohteen.

Viime vuonna tapahtumaan osallistui kaikkiaan lähes kuusi ja puolittuhatta oppilasta ja opettajaa, heistä yli 1500 vieraili Helsingin Energian kohteissa.

Huipputähtiä Olympiastadionilla

Maailman nopein mies, 100 metrin ME:n haltija ja kaksinkertainen maailmanmestari Maurice Greene juoksee yleisurheilun Ericsson GP:ssä Olympiastadionilla 15. kesäkuuta. Kilpailu kuuluu kv. yleisurheiluliiton (IAAF) GP-sarjaan. Toinen huipputähti Helsingin GP-kisoissa on kinkkertainen ME-mies Wilson Kipketer.

Yksi Ericsson GP-kisojen pääyhteistyökumppani on Helsingin Energia.

Lisätietoja kisoista löydät internetistä osoitteesta www.ericssongp.com

Linnanmäki juhlii hauskesti

Linnanmäen huvipuisto täyttää tänä vuonna 50 vuotta. Kunnioitettavaa ikää huvitellaan pitkin kesää, suuri syntymäpäiväjuhla on 27. toukokuuta. Juhlapäivänä huvipuistoon pääsee maksutta sisään ja juhllisuuksiin kuuluu mm. kulkue läpi Helsingin keskustan ja paljon tapahtumia huvipuistoalueella!

Juhlakesän uutuuslaitteina Linnanmäki esittelee sisävuoristorata Space Expressin ja spaceshotin pikkuveljen Hip Hopin. Virtuaali-teatterissa on lisäksi uusi vauhdikas seikkailu, Canyon Coaster.

Laitteiden lisäksi luvassa on huimia peliutuusia. Lentosimulaattori TR 360 on ensimmäinen laatuaan Pohjoismaissa. Tämän pelin ominaisuuksiin kuuluu mm. 360 asteen kääntömahdollisuus eli pelin istuin tottelee ohjaimia vaikka ylösalaisin ja akselin ympäri. Uusi taitopeli on kostea ja tarkkuutta vaativa Vesipysähty.

Ohjelmatarjonnasta Linnanmäellä vastaa tuttuun tapaan mm. Uusi Iloinen Teatteri Peacock-teatterissa esityksellään Oho sano

iimeili. Elokuussa Peacockin täyttää espanjalaisen tanssin juhlashow, Carmen Motan Festival Gran Ballet Español. Ulkonäyttämöllä esitetään vauhdikasta ohjelmaa koko kesän. Paluun tekee yleisön suosikki Bayer Family, jonka henkeäsalpaavaa ilma-akrobatiaa Linnanmäen vieraat rakastavat.

Linnanmäen historia on täynnä vauhdikkaita tarinoita, aurinkoisia kesäpäiviä ja naurun säestämää huvipuiston hulinaa. Tarkemmin huvipuiston elämästä kertoo Linnanmäen museo ja sen kaksi näyttelyä: perusnäyttely Aikahyppy ja juhluvuoden erikoisnäyttely Tähtihetkiä.

Myös Helsingin Energia on näkyvillä Linnanmäellä. Helsingin Energia on koko Linnanmäen historian vastannut huvipuiston sähköistää. Hauska yhteistyö on kautta historian sujunut hyvin, joten tänä vuonna on syytä juhlaa. Yhteistyön kunniaksi Linnanmäki tarjoaakin Helsingin Energian asiakkaille etusetelin. Ole hyvä ja leikkaa omasi talteen.

ETUSETELI

Tämä etuseteli oikeuttaa kahden henkilön maksuttomaan sisäänpääsyyn Linnanmäen huvipuistoon. Seteli vaihdetaan tarkistuspöydän porttikassalla.

Helsingin Energia

Etuseteliä käytti ☐ 1 hlö ☐ 2 hlöä

Voimassa 29.5.-22.6.2000

LINNANMÄKI

ETUSETELI

- 20 mk

Yleisurheilun Ericsson GP
Helsinki, Olympiastadion 15.6.2000

Tällä setelillä saat 20 markan alennuksen GP-kisojen lipusta B- tai D-katsomoon. Alennus koskee vain Lippupalvelusta ostettavia lippuja. Setelillä saa yhden alennuksen. Vain yksi etuseteli per henkilö.

Yösähkö lämmittää kaakeliuunit

Linnunlaulun vanha sininen puuhuvila on vaatinut vuosien varrella valtavasti kunnostustöitä. Sähkö- ja lämmitysratkaisuihin on tarvittu kekseliäisyyttä varsinkin, kun asukkaat ovat halunneet säilyttää vanhan rakennuksen ilmeen. Heleniuksen perheessä kaakeliuunit lämpiävät yösähköllä.

Kun Heleniusten luona käy vieraita, moni ihmettelee, että onpa täällä lämmin. Ihmisten mielikuvissa vanhat puutalot ovat vetoisia ja kylmiä. Hirsirunkoinen talo on rakennettu 1800-luvun lopulla useamman perheen ympärivuotiseen asumiseen. Perheen isä, taidemaalari Jorma Helenius arvelee, että sininen huvila on saanut sähköt jo varhain.

– Huvila on ollut aikanaan hyvin varusteltu ja täällä on asunut varakasta väkeä. Talossa oli jopa lämpimällä vedellä varustettu kylpyhuone. Kun muutin huvilaan 70-luvulla, täällä oli vanhat posliiniset sähköraasiat, Helenius kertoo.

Huvila oli tuolloin huonossa kunnossa. Purku-uhka oli leijunut talon yllä jo pitkään,

kun Vapaudenkatu ja muut liikennesuunnitelmat uhkasivat sitä.

– Silloin arvomaailma oli erilainen kuin nykyään - vanhojen puutalojen kulttuurihistoriallista arvoa ei ymmärretty.

Lisäksi sotien jälkeen valtion tontilla seisovan huvilan vuokrasopimukset uusittiin aina vuodeksi kerrallaan. Vanhan puutalon vaatimaan jatkuvaan kunnostamiseen eivät asukkaat epävarmuuden vuoksi voineet tai halunneet ryhtyä.

Jorma Helenius huomasi taloon muuttaessaan, ettei kunnostus voinut enää odottaa. Huvilassa uusittiin mm. vesijohtot, viemärröinti, sähköt, peltikatto ja ulko-ovet.

– Nyt huvila alkaa olla arvoisessaan

asussa, Helenius toteaa.

Vanhon puutalojen arvostamisesta kertoo myös sinisen huvilan valitseminen yhdeksi Helsingin Energian kulttuurivuoden valaisukohteeksi.

– Maisemavalaistus on saanut ohikulki-joilta valtavasti kiitosta ja positiivista palautetta, Helenius kertoo.

Ei pattereita huoneisiin

Ennen remonttia ongelmana oli, että puoli huvilaa oli 25 ampeerin sulakkeen takana. Talon jokaisessa huoneessa on kaakeliuuni, ja tarkoitus oli hoitaa niillä lämmitys ja käyttää vähäinen sähkö keittiössä. Kun

asukkaat kuitenkin salaa lämmittivät pattereita huoneissaan, pääsulake paloi yhtenä.

– Niihin aikoihin minä lähestulkoon asuin vintillä sulaketta vaihtamassa. Se oli viheliäinen olotila, Helenius muistelee.

Heleniukset teettivät sähkösuunnitelmat ja sähköt uusittiin pikkuhiljaa huoneistokoh- taisesti. Nykyinen 200/400 ampeerin pää- taulu on riittänyt hyvin. Vanhasta sähköjär- jestelmästä ei ole enää mitään jäljellä.

Jorma ja Marja Helenius päätyivät 2- tariffijärjestelmään. Talon kaakeliuuneihin on asennettu tulipesien pohjan läpi vastuk- set, ja uuneja lämmitetään öisin halvemmalla yösähköllä. Huonekohtaiset termostaatit säätelevät lämmitystä. Kaakeliuunit varaavat lämpöä ja lämmittävät huoneita päivisin.

– Tämä systeemi on ollut meillä käytössä jo kymmenkunta vuotta ja se on ollut käte- vä, kun olemme oppineet säätelemään ter- mostaatteja. Meille on tarjottu keskuslämmi- tystä, mutta vanhan interiöörin säilyttämi- nen on meille niin tärkeää, että emme ole halunneet vesipattereita ja putkia huoneisiin. Vaikka lämmityskustannukset näin ovat hieman korkeammat, olemme halunneet säilyttää huvilan ilmeen, Helenius kertoo.

– Toisaalta olemme verranneet lämmitys- kulujamme vastaavan kokoiseen uuteen omakotitaloon, ja yllätykseksemme ne ovat jopa pienemmät!

Tiloihin, joissa kaakeliuuneja ei ole, kuten halleihin ja rappuun, on asennettu kattolämmitys. Sekin on piilossa oleva rat- kaisu ja kohtalaisen helppo asentaa.

– Epäilin aluksi, voiko katto lämmittää, mutta kyllä se toimii.

Asunnossa on säilytetty kolme tulisijaa normaalissa käytössä. Perheen tytär halusi huoneeseensa puulämmityksen. Lisälämmik- keenä on nestetäyttyinen sähköpatteri. Myös keittiössä, jossa vanhaan puuhellaan ei ole laitettu vastuksia, on jaloilla seisova sähkö- patteri – piilossa pöydän alla.

– Kesällä patterit voi heittää vinttiin. Tämä on niin aurinkoinen maki, että kesällä emme lämmitä lainkaan. Oikein kylmänä talvena taas uuneja voi lämmittää päivisin- kin – se on 2-tariffijärjestelmän etu, Helenius toteaa.

Harvemmin talvella kuitenkaan ekstra- lämpöä on tarvittu.

– Lapset ovat pienestä asti olleet kotona paljain jaloin, eikä korvatulehduksia ole koskaan!

Helsingin Energia

00090 Helen
(Kampinkuja 2)

Kotisivujen Internet-osoite:

www.helsinginenergia.fi

Vaihde: (09) 6171

Asiakaspalvelu avoinna ma 8.30-17.00, ti-pe 8.30-16.00

Puhelinpalvelu ma-pe 8.00-20.00

sähköposti:

helsingin.energia@helsinginenergia.fi

Sähkö Sopimukset:

Kotitalousasiakkaat 0800-1-400010
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt, pk-yritykset
(09) 617 4006

Neuvontapalvelut:

Sähkön käytön neuvonta (09) 617 4010
Kotitalouslaitteiden valinnan ja käytön opastus, kulutusmittarin lainaus (09) 617 2726

Vikailmoitukset:

Helsingin Energian laitteistot
Sähkön jakeluhäiriöt ja ulkovalaistusvial
(09) 694 2088

Kaukolämpö:

Lämpösopimukset (09) 617 2971
Lämmön myynti (09) 617 2961
Lämmönkäytön neuvonta (09) 617 2963
Laskutus ja kutsukyselyt (09) 617 2856

Vikailmoitukset:

Kaukolämmön jakeluhäiriöt (09) 694 2189

UUDET SÄHKÖTOIMITUSEHDOT VOIMAAN 1.7.2000

Lehden liitteenä saatte uudet toimitusehdot. Ehdot ovat valtakunnallisten suositusten mukaiset. Uusien ehtojen voimaantulo ei edellytä teiltä mitään toimenpiteitä.

Uusissa sähkötoimitusehdoissa on asiakkaita asemaa pääsääntöisesti parantavia ja selkeyttäviä muutoksia sopijapuolten vastuista. Tarkempia tietoja uusien sopimusehtojen vaikutuksista saatte paitsi tutustumalla oheisiin sopimusehtoihin, myös asiakaspalvelustamme ja kotisivuiltamme www.helsinginenergia.fi.

Löydä salamakuvio! ⚡

Voita tehokas Kenwood sauvasekoitinsarja hb 650

Sauvasekoittimella voit soseuttaa erilaisia keittoja, kastikkeita ja soseita. Marja- ja hedelmäpirtelöt valmistuvat hetkessä, ja majoneesi saostuu herkullisten salaattien kastikkeeksi vaivatta.

Samalla laitteella voit vaahdottaa kerman tai valkuaiset vaahtoihin ja jälkiruokiin, teholeikkurilla hienontuu liha, kala, sipulit, kovat pähkinät ja mantelit.

Sarjaan kuuluvat kannelliset kulhot, joissa on helppo ensin valmistaa ja tarvittaessa säilyttää ruoat. Puhdistusta helpottavat irrotettavat varsiosat, jotka voidaan pestä astianpesukoneessa.

Säilytystelineessä vatkain-, sekoitin- ja leikkuriosat pysyvät helposti saatavilla ja järjestyksessä.

Piristeväriä kansissa keltainen ja sekoittimen kädensijassa hillitty vihreä.

Arvomme osallistujien kesken viisi Kenwoodin sauvasekoitinsarjaa. Yhden HB 650 sauvasekoitinsarjan arvo on n. 300 markkaa.

Helen-lehden 1/00 lukijakilpailun voittajat on arvottu. Leivänpaahtimen voittivat: Lea Grönstrand, Tapio Kekäläinen, Sonja Sunnarborg ja Ulpu Villikka Helsingistä sekä Katja Ketola Kauhajoelta.

Palvelukortti

Toimi näin: 1. Etsi salamakuvio ⚡ 2. Merkitse salamalogon sivunumero palvelukorttiin. Postita ja faxaa kortti 30.6.2000 mennessä oheiseen osoitteeseen tai fax-numeroon (09) 617 2360. Voit myös lähettää vastauksesi sähköpostiosoitteeseen helsingin.energia@helsinginenergia.fi.

Liimaa tähän
kirje-
postimerkki

Salamakuvio löytyy sivulta _____

Sukunimi _____

Etunimi _____

Jakeluosoite _____

Postinumero _____

Postitoimipaikka _____

Puhelin _____

Sähköposti _____

 Helsingin Energia

"Tuotekilpailu 2/2000"
00090 Helen